

УДК 378.046-021.68:070.1

*Максим Запорожченко,
ORCID iD 0000-0001-9256-2091
методист навчально-методичної лабораторії
інформаційно-комунікаційних технологій,
медіаосвіти та системного адміністрування
Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
вул. Адміральська, 4-а, 54001, м. Миколаїв, Україна
maxim.active@gmail.com*

МЕДІАОСВІТА МИКОЛАЇВЩИНИ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ТА ПРОЄКТНА РОБОТА В МИКОЛАЇВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

У статті висвітлено основні напрями експериментальної та проєктної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти в контексті розвитку медіаосвіти регіону. Проведений аналіз щодо визначення та класифікації понять інформаційної грамотності та інформаційної компетентності особистості серед вітчизняних та іноземних авторів. Викладено результати співпраці інституту з міжнародними установами, засобами масової інформації, та установами, що здійснюють науковий супровід експериментальної медіаосвітньої діяльності на всеукраїнському рівні. Автором окреслено перспективи та плани інституту як центру підвищення кваліфікації педагогів у розрізі формування наскрізної моделі впровадження медіаграмотності в освітній процес закладів освіти Миколаївської області.

***Ключові слова:** інфомедійна грамотність; інформаційна компетентність; масмедіа; медіагігієна; медіаексперимент; медіакультура; медіаосвіта; медіаосвітня діяльність; медіапсихологія; медіатравматизація; медійна грамотність.*

© Запорожченко М. В., 2020

Вступ. Друге десятиліття ХХІ століття охарактеризоване новими підходами в комунікації між людьми та взаємодії соціуму з засобами масової інформації. Важко уявити сучасну людину, а тим паче дитину, яка б не витрачала велику частину свого часу на соціальні мережі, які перетворилися з простих сервісів для спілкування та знайомств на повноцінні інформаційні платформи, що все більше витісняють традиційні медіа: телебачення, радіо та друковані ЗМІ.

Загострення потреби в медіаосвіті та інтенсифікації її масового впровадження пов'язане з розгортанням інформаційно-психологічної війни, ескалацією агресії, захопленням території України та появою в інформаційному просторі України та світу

нового явища – інфомедії, яке охарактеризоване поширенням величезного масиву не завжди перевіреної інформації щодо поширення коронавірусної інфекції COVID-19 та відповідним психологічним впливом на споживачів цієї інформації. В умовах викликів інформаційно-психологічної війни та інфомедії критичне мислення громадян щодо медіаповідомлень перетворюється на важливу складову національної безпеки, оскільки медіаосвічені громадяни здатні протистояти ворожій пропаганді, не піддаватися впливу інформаційних психологічних операцій, приймати зважені та раціональні рішення й не піддаватися паніці в часи світових пандемій.

Для комплексного вирішення цих завдань у закладах освіти з 2017 року ре-

алізується всеукраїнський експеримент «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику», а з 2018 року – міжнародний проєкт «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність».

Основною метою дослідження є експериментальна перевірка результативності та стандартизація вітчизняної соціально-психологічної моделі інтенсивного масового впровадження наскрізної медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику, підвищення рівня медіакомпетентності та формування навичок критичного сприйняття інформації (КСІ) в усіх учасників освітнього процесу (дітей, учителів, викладачів і батьків) (наказ МОН України № 1199, 2017, с. 6) інтеграція навичок КСІ в навчальні предмети, освітні програми закладів вищої освіти та програми підвищення кваліфікації закладів післядипломної педагогічної освіти («Інтеграція інфомедійної грамотності в навчальний процес», 2019–2020, с. 5).

Для досягнення мети визначаємо такі **завдання**:

1. Проведення системи наукових, методичних, тренінгових, консультативних заходів для формування цілісної наскрізної моделі інтеграції медіаграмотності в освітній процес.

2. Створення постійнодіючого методичного об'єднання педагогів області з проблеми розвитку медіаосвіти на різних етапах здобуття освіти.

3. Удосконалення наявних освітніх програм з інтеграцією в їхній зміст елементів інфомедійної грамотності та розроблення нових варіативних модулів і програм для здобувачів освіти.

4. Проведення зустрічей з учительською та батьківською громадськістю для побудови ефективної моделі співпраці в контексті вирішення проблем, пов'язаних із медіатравматизацією сучасних дітей.

5. Підвищення кваліфікації та медіакомпетентності педагогів області через проведення сертифікованих заходів.

6. Залучення учнів та педагогів експериментальних закладів до медіаосвітніх конкурсів, фестивалів, спрямованих на формування та розвиток медіаторчої грамотності учасників освітнього процесу.

7. Співпраця з місцевими ЗМІ, що спрямована на пропагування медіаграмотності серед освітян та всіх жителів Миколаївської області.

Основний зміст викладу. Огляд вітчизняних та іноземних наукових джерел засвідчує, що проблеми медіаграмотності та медіаосвіти висвітлюються у працях Л. Найдьонової, В. Іванова, О. Волошенюк, В. Шуляра, Л. Баженової, О. Баранова, Г. Онкович, Г. Дегтярьової, Н. Габор, В. Різуна, Н. Череповської, Г. Почепцова, Л. Зазнобіної, Л. Мастермана, Л. Назаренко, Д. Плахти, О. Федорова, І. Тулодзєцького, Б. Герціга, С. Графета, Б. Шорба, У. Вагнера, Дж. Поттера, Р. К'юбі, С. Шейбе, Ф. Рогоу та інших.

Проте серед сучасних науковців немає єдиного чіткого підходу до розуміння сутності та визначення поняття «медіаграмотність». Учені здебільшого вважають, що медіаграмотність – це частина ширшого поняття – «інформаційна грамотність» (уміння аналізувати інформацію загалом та медійні повідомлення зокрема, протистояти негативним інформаційним впливам). Інформаційну грамотність часто ототожнюють з інформаційною компетентністю особистості.

У науковій літературі подається низка визначень поняття «інформаційна компетентність». Зокрема М. Головань пропонує визначати інформаційну компетентність як якість індивідууму, що містить у собі сукупність знань, умінь і навичок виконання різноманітних видів інформаційної діяльності та ціннісно-орієнтоване ставлення до цієї діяльності (Головань М. С., 2007, с. 62–69). На нашу думку, таке визначення є досить удалим у контексті впровадження Концепції «Нова українська школа», оскільки визначає безпосередній зв'язок здобутих знань із ціннісною складовою особи та його вплив на неї, тобто інформа-

ційна компетентність є одним із провідних ціннісних орієнтирів сучасної української школи.

Водночас деякі науковці зазначають, що інформаційна грамотність передусім підкреслює важливість відкритого доступу до інформаційного ресурсу, його оцінки та коректного використання, а медійна грамотність робить наголос на вмінні розуміти функції медіа, об'єктивно оцінювати якість виконання цих функцій, вступати в раціональну взаємодію з медіа в інтересах самовираження (Захарчук Т. В., 2012, с. 115–119).

Уважаємо, що поняття «інформаційна грамотність» та «інформаційна компетентність» достатньо дотичні, проте не тотожні, оскільки перше описує коректну взаємодію особи з інформаційними ресурсами, а друге – більш глибокий аналіз цієї взаємодії та відпрацювання його на ціннісно-психологічному рівні.

Варто звернути увагу й на дослідження Л. Назаренко та С. Паламар, які у своїх працях запропонували визначити поняття «медіаграмотність» через ключові складники:

- 1) медіакультура (соціальна, політична, економічна);
- 2) медіаграмотність (використання, інтерпретування, реінтерпретування, моніторинг, оцінка, продукування, реалізація, ціннісне ставлення, збереження інформації);
- 3) медіагігієна (профілактика негативних психофізіологічних ефектів взаємодії з інноваційним простором, збереження фізичного здоров'я, дотримання психофізіологічних норм і ергономічних вимог, профілактичні засоби запобігання психологічних розладів і кіберзалежності);
- 4) медіасоціалізація (мотиваційна, комунікативна, загальноосвітня, професійна), причому вона може бути як керованою (особистістю/соціумом), так і стихійною. Надаємо перевагу медіасоціалізації, яка відбувається через самоосвіту та саморозвиток;

- 5) медіакомпетенції (компоненти: а) мотиваційний/соціально-психологічний, б) організаційно-діяльнісний, в) когнітивний, г) практичний/креативний, д) діагностико-корекційний); б) інструменти впливу (медіатехнології, давні й нові медіазасоби (преса, радіо, телебачення, джерела Інтернету) (Назаренко Л., Паламар С., 2020, с. 315–316).

Досить вдалий опис і поєднання складників медіаграмотності дозволяє чітко проаналізувати, передбачити та нівелювати негативні фактори впливу з боку медіа, що можуть призвести до медіатравматизації особи. На це зважаємо під час побудови моделей взаємодії зі слухачами курсів підвищення кваліфікації під час реалізації медіаосвітніх проєктів і експериментів у Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти.

Деякі дослідники, наприклад Р. К'юбі та П. Офдерхед, зазначають, що медійна грамотність – це здатність особи використовувати, критично аналізувати, об'єктивно оцінювати та передавати інформаційні повідомлення в різних формах. Інші науковці, наприклад О. Федоров, В. Монастирський, А. Короченський, В. Гура та інші визначають медіаграмотність як певний досягнутий результат медіаосвіти, яка є процесом розвитку особистості за допомогою і на матеріалах засобів комунікації, зокрема й масової (Архіпова Є. О., 2012, с. 11–17). В. Іванов зазначає, що медіаграмотність – це сукупність знань, умінь, можливостей, що сприяють добиранню, використанню, критичному аналізу, оцінюванню, створенню та передаванню медіатекстів різних форм, жанрів, а також аналізу складних процесів функціонування медіа в суспільстві (Іванов В. Ф., Волошенюк О. В., 2012, с. 10).

Відповідно ж до Концепції впровадження медіаосвіти в Україні, медіаграмотність – складова медійної культури, яка стосується вміння користуватися інформаційно-комунікативною технікою, виражати себе та спілкуватися за допомогою медіа-

засобів, успішно здобувати необхідну інформацію, при цьому свідомо сприймати та критично аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, розуміти реальність, сконструйовану медіаджерелами, осмислювати владні стосунки, міфи і типи контролю, які вони культивують (Найдьорова Л. А., Слюсаревський М. М., 2016, с. 8).

Результати проведення експериментальної та проєктної роботи інституту. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 18 серпня 2017 року № 1199 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику» (далі – Експеримент) та Концепції впровадження медіаосвіти в Україні з 2017 року Експеримент реалізується на базі закладів освіти Миколаївської області. Координування експериментальної роботи в області здійснює Максим Запорожченко, методист навчально-методичної лабораторії інформаційно-комунікаційних технологій, медіаосвіти та системного адміністрування МОППО (ІКТМтСА). В експериментальній роботі беруть участь 5 закладів освіти з 2017 року (1 ЗЗСО, 1 школа-інтернат, 1 ЗДО, 1 ЗПО та 1 ЗВО) та ще 16 закладів освіти (14 ЗЗСО та 2 НВК) з 2019 року (постанова Президії НАПН України від 20 червня 2019 року № 1-2/7-172).

Експеримент реалізується у 5 етапів:

I. Організаційно-підготовчий етап (липень 2017 року – червень 2018 року).

II. Концептуально-діагностичний етап (червень 2018 року – червень 2019 року).

III. Формувальний етап (червень 2019 року – червень 2020 року).

IV. Узагальнювальний етап (червень 2020 року – червень 2021 року).

V. Коригувальний етап (червень 2021 року – червень 2022 року) (наказ МОН України № 1199, 2017, с. 11–12).

Із метою реалізації програми III та IV етапів Експерименту Миколаївським

обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти здійснено комплекс заходів:

- проведено тренінги «Аналіз медіапростору як свідомий підхід до медіаспоживання», «Цифрова безпека педагога та учня в сучасному інформаційному світі», «Шляхи інтеграції елементів медіаграмотності в освітній процес»;
- зустріч із батьківською та вчительською громадами «Дитина в сучасному медіапросторі»;
- три засідання обласної творчої групи «Від медіаексперименту до практики: робота з медіаконтентом на уроці та в позаурочній діяльності»;
- організовано участь експериментальних закладів в обласному конкурсі з інфомедійної творчості «Пролісок»;
- створено базу нормативної, наукової та методичної літератури;
- забезпечено функціонування педагогічної спільноти «Медіаосвіта Миколаївщини», групи «Від медіаексперименту до практики: Миколаївська область» у соціальній мережі «Фейсбук» та застосунку для швидкого обміну повідомленням «Вайбер».

На курсах підвищення кваліфікації постійно проводяться практичні та семінарські заняття з медіаосвітньої тематики («Основи медіаграмотності сучасного педагога: практичні навички та інтеграція в освітній процес», «Компетентнісний підхід до формування медіаграмотності», «Захист медіаправ людини», «Аналіз медіатексту»; «Сучасні освітні тенденції: формування медіаграмотності в учнів початкової школи», «Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі», «Особливості організації інклюзивного освітнього універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека тощо», «Медіаграмотність на уроках інформатики»).

Із червня 2019 року Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (МОППО) пройшов конкурсний відбір та долучився до реалізації міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй:

інфо-медійна грамотність», який виконується Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольств Великої Британії та США в Україні в партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси (далі – Проєкт).

Основні завдання Проєкту:

- інтеграція практичних навичок критичного сприйняття інформації у шкільні предмети;
- сприяння підвищенню рівня підготовки викладачів і вчителів через оновлення освітніх ресурсів закладів післядипломної педагогічної освіти;
- підтримка процесу розроблення та модернізації навчальних програм і модулів підготовки майбутніх педагогів;
- розроблення та поширення електронних навчальних ресурсів, що сприяють розвитку інфомедійної грамотності громадян, закладів освіти, учителів, викладачів та студентів («Інтеграція інфомедійної грамотності в навчальний процес», 2019–2020, с. 2–3).

Близько 40 науково-педагогічних та педагогічних працівників інституту пройшли чотири хвили навчання за методикою IREX, у рамках якого проведено: базові тренінги з медіаграмотності, інтерактивні методики навчання та онлайн-інструменти в освітньому процесі, діалогові комунікації в освіті, методологію інтеграції інфомедійної грамотності в освітній процес, вивчення методики змішаного навчання курсу «Very Verified» та інші форми навчання.

У березні 2020 року розпочався етап розроблення та сертифікації оновлених програм підвищення кваліфікації та компетентнісних і діяльнісно-орієнтованих варіативних модулів для подальшої імплементації в процес підвищення кваліфікації здобувачів освітніх послуг у закладах післядипломної педагогічної освіти. Фаховою комісією Проєкту відібрано та сертифіковано для впровадження п'ять програм від Миколаївського обласного інституту після-

дипломної педагогічної освіти:

- модуль «Основи медіаграмотності сучасного педагога: практичні навички та інтеграція в освітній процес» (автор – Запорожченко М. В.);
- модуль «Формування медіаграмотності на уроках інформатики» (автори – Богданова О. О., Шевченко Г. В.);
- модуль «Інтеграція інфомедійної грамотності в освітньому процесі з хімії» (автор – Кравченко А. М.);
- модуль «Формування соціального досвіду в дитини як ресурсу безпеки в умовах сучасних соціальних викликів» (автор – Клименюк Н. В.);
- програма тренінгів «Державомовна компетентність сучасного освітянина» (автори – Кузнєцова А. М., Лукьяненко Д. В.).

У червні 2020 року Максим Запорожченко, методист навчально-методичної лабораторії ІКТ, медіаосвіти та системного адміністрування МОППО, долучився до проведення базового тренінгу з інфомедійної грамотності для другої когорти учасників Проєкту з 10 закладів вищої та 15 закладів післядипломної педагогічної освіти.

У серпні 2020 року Максимом Запорожченко (історія України, всесвітня історія, громадянська освіта) та Анастасією Кравченко (хімія), методистами МОППО, розроблені програми та проведені вебінари для другої когорти учасників Проєкту з інтеграції навичок критичного сприйняття інформації в зазначені навчальні предмети.

У вересні 2020 року розпочато етап викладання сертифікованих програм у процесі підвищення кваліфікації здобувачів освітніх послуг Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Окрім цього інститут став співорганізатором проведення експериментального опитування педагогів області щодо успішності засвоєння матеріалів Проєкту в процесі здобуття освіти. Для працівників МОППО проводиться серія тренінгів «Державомовна компетентність сучасного освітянина» за програмою, яка сертифікована та схвалена для роботи в Проєкті.

Успішна участь МОППО в проєкті «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» стала вирішальним чинником у здобутті грантової підтримки від донорів Проєкту, яка спрямована на посилення інституційної спроможності закладу та розширення його матеріально-технічної бази.

МОППО отримав дві частини такої підтримки у вигляді двох багатофункціональних приладів для друку навчально-методичних, роздаткових матеріалів, що використовуватимуться під час викладання оновлених програм у рамках Проєкту, та обладнання для сучасного, оснащеного медіацентру, ключове завдання якого – створення якісного освітнього, культурного, просвітницького контенту для освітян області.

Для ефективного висвітлення своєї медіаосвітньої діяльності та пропагування інфомедійної грамотності серед педагогічних працівників області Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти співпрацює з місцевими медіа, зокрема з ТРК «Суспільне: Миколаїв». Протягом 2020 року працівники інституту брали участь у десяти «медіаосвітніх» ефірах на цьому телеканалі (покликання на етери – на сторінці МОППО у Facebook).

Висновки та перспективи подальших досліджень.

Отже, ефективна експериментальна та проєктна медіаосвітня діяльність Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти й співпраця в цьому контексті з іншими (зокрема міжнародними) установами, засобами масової інформації сприятиме розвитку наскрізної моделі медіаосвіти в процесі здобуття освіти в Миколаївській області, підвищення рівня викладання наявних освітніх програм та навчальних дисциплін, створення сталої медіаосвітньої спільноти педагогів, науковців, громадських активістів, батьків для побудови спільного вектора руху в подоланні дитячої та дорослої медіатравматизації, медійної залежності та запобіганні їй, проведенні системи заходів із розвитку інфомедійної компетентності всіх учасни-

ків освітнього процесу.

Реалізація Всеукраїнського експерименту «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику» сприяла розробленню та реалізації вітчизняної моделі медіаосвіти, удосконаленню критеріїв та стандартизації психодіагностичної методики оцінювання медіакультури суб'єктів освітнього процесу закладів освіти всіх рівнів акредитації в умовах інформаційної агресії, стандартизації інваріантної складової психолого-педагогічної концепції розвитку системи наскрізної масової медіаосвіти.

Невід'ємною складовою будь-якого дослідження, зокрема й медіаосвітнього, є відпрацювання алгоритмів координації зусиль науковців і педагогів усіх ланок освіти з метою інтенсивного поширення медіаосвітніх практик. Відповідно для виокремлення інваріантної складової наскрізної медіаосвіти в різному віці й подальшій професіоналізації необхідно здійснити науковий аналіз регіональних медіаосвітніх ініціатив.

У 2021 році навчально-методичною лабораторією інформаційно-комунікаційних технологій, медіаосвіти та системного адміністрування МОППО спільно з іншими структурними підрозділами інституту заплановано проведення системи заходів для реалізації програм Експерименту та Проєкту:

- засідання обласних творчих груп педагогів-експериментаторів;
- консультативні візити до закладів, які впроваджують Експеримент;
- видання методичних матеріалів для експериментальних закладів освіти;
- викладання за оновленими програмами підвищення кваліфікації;
- відкриття Медіацентру МОППО для створення якісного освітнього, культурного та просвітницького контенту;
- видання навчальних матеріалів за результатами роботи в Проєкті;
- продовження співпраці з ТРК «Суспільне: Миколаїв»;

- інформування учасників Експерименту, педагогічної спільноти про перебіг і результати реалізації Експерименту та Проєкту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Архіпова Є. О. Медіаосвіта в контексті захисту людини від деструктивних інформаційних впливів / Є. О. Архіпова // Вісник НТУУ «КПУ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – Випуск 2. – 2012. – С. 11–17.
2. Головань М. С. Інформатична компетентність: сутність, структура та становлення / М. С. Головань // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2007. – № 4. – С. 62–69.
3. Захарчук Т. В. Система педагогічних умов застосування медіа освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх учителів / Т. В. Захарчук // Вісник Сев.НТУ : зб. наук. пр. Серія : Педагогіка. – 2012. – Вип. 127/2012. – С. 115–119.
4. Інтеграція інфомедійної грамотності в навчальний процес. Навчально-методичні матеріали проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». – К.: IREX в Україні, 2019–2020. – 112 с.
5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / за ред. Л. А. Найдюнової, М. М. Слюсаревського. – Київ, 2016. – 16 с.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волощенко ; За науковою редакцією В. В. Різуна. – Київ : Центр вільної преси, 2012. – 352 с.
7. Назаренко Л., Паламар С. Формування медіакомпетентності як засобу впливу на емоційний, когнітивний, вольовий розвиток особистості / Л. Назаренко, С. Паламар. – Латвія : Балтійський вісник, 2020. – С. 309–329.
DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-15-0-15>
8. Наказ МОН України від 18.08.2017 № 1199 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику» на базі навчальних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://bit.ly/3swrEXZ>

МЕДИАОБРАЗОВАНИЕ НИКОЛАЕВЩИНЫ: ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ И ПРОЕКТНАЯ РАБОТА В НИКОЛАЕВСКОМ ОБЛАСТНОМ ИНСТИТУТЕ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

*Запорожченко Максим,
методист учебно-методической лаборатории
информационно-коммуникационных технологий,
медиаобразования и системного администрирования
Николаевский областной институт
последипломного педагогического образования,
улица Адмиральская, 4-а, 54001, г. Николаев, Украина
maxim.active@gmail.com.*

В статье отражены основные направления экспериментальной и проектной работы Николаевского областного института последипломного педагогического образования в контексте развития медиаобразования региона.

Проведен анализ по определению и классификации понятий информационной грамотности и информационной компетентности личности среди отечественных и зарубежных авторов. Также в статье изложены результаты сотрудничества института

с международными учреждениями, средствами массовой информации и учреждениями, осуществляющими научное сопровождение экспериментальной медиаобразовательной деятельности на всеукраинском уровне. Автором обозначены перспективы и планы института как центра повышения квалификации педагогов в разрезе формирования сквозной модели внедрения медиаграмотности в образовательный процесс учебных заведений Николаевской области.

Ключевые слова: инфомедийная грамотность; информационная компетентность; масс-медиа; медиагигиена; медиакультура; медиаобразование; медиаобразовательная деятельность; медиапсихология; медиатравматизация; медиаэксперимент; медийная грамотность.

MEDIA EDUCATION IN MYKOLAIV REGION: EXPERIMENTAL AND PROJECT WORK OF MYKOLAIV IN-SERVICE TEACHERS TRAINING INSTITUTE

Zaporozhchenko Maksym,

*Methodist of the educational and methodical laboratory of information and communication technologies, media education and system administration of Mykolaiv In-Service Teachers Training Institute
4-a Admiralska Street, 54001, Mykolaiv, Ukraine
maxim.active@gmail.com*

The article covers the main directions of experimental and project work of the Mykolaiv In-Service Teacher Training Institute as for the media education development in the region.

The analysis has been made to define and classify the information literacy concepts and individual information competence. The article also describes the cooperation with domestic and international institutions and the media that provide support for activities at the all-Ukrainian level. The author outlines the prospects of our institute to be a center for advanced teachers training in the context of the end-to-end model for media literacy introduction in the learning process of institutions in Mykolaiv region.

The normative documents to design experimental work, the research stages, the purpose and objectives of the media educational project are described.

There is a covered issue of creating a permanent community of teachers, scientists, parents and activists to tackle child and adult media trauma and media addiction.

The author has outlined the importance of involving students and teachers in competitions, festivals aimed at the development of media creative participants. The activities carried out by the institute in 2019–2020 as participation in the international project «Learn To Discern» and the all-Ukrainian experiment «Standardization of the end-to-end social and psychological model of media education» are described.

Keywords: *information competence; mass media; media culture; media education; media educational activity; media experiment; media hygiene; media literacy; media psychology; media traumatization.*

REFERENCES

1. Arkhipova, Ye. O. (2012). Mediaosvita v konteksti zakhystu liudyny vid destruktyvnykh informatsiinykh vplyviv [Media education in the context of human protection from destructive information influences]. *Visnyk NTUU «KPU» Filosofii. Psykholohiia. Pedahohika*, 2, 11–17. Kyiv (ukr).

2. Holovan, M. (2007). Informatychna kompetentnist: sutnist, struktura i stanovlennia [Information competence: essence, structure and formation]. *Informatyka ta informatsiini tekhnologii v navchalnykh zakladakh*, 4, 62–69. Kyiv: (ukr).

3. *Intehratsiia infomediinoi hramotnosti u navchalnyi protses. Navchalno-metodychni materialy proiektu «Vyvchai ta rozrizniai: info-mediina hramotnist»*. (2019–2020). [Integration of infomedia literacy into the educational process. Educational and methodical materials of the project «Learn to Discern: infomedia literacy»]. Kyiv: IREX v Ukraini (ukr).

4. Ivanov, V. F., Volosheniuk, O. V. & Rizun, V. V. (2012). *Mediaosvita ta mediahramotnist* [Media education and media literacy]. Kyiv: Tsentrlilnoi presy (ukr).

5. Naidonova, L. A., Sliusarevskyi, M. M. (2016). *Kontseptsiiia vprovadzhennia mediaosvity v Ukraini (nova redaktsiia)* [The concept of introduction of media education in Ukraine (new edition)]. Kyiv: NAPN Ukrainy (ukr).

6. Nakaz MON Ukrainy № 1199 «Pro provedennia vseukrainskoho eksperymentu za temoiu «Standartyzatsiia naskriznoi sotsialno-psykholohichnoi modeli masovoho vprovadzhennia mediaosvity u vitchyznianu pedahohichnu praktyku» na bazi navchalnykh zakladiv» (2017). Retrieved from: <http://bit.ly/3swrEXZ> (ukr).

7. Nazarenko I., Palamar S. (2020). Formuvannia mediakompetentnosti yak zasobu vplyvu na emotsiinyi, kohnityvnyi, volovyi rozvytok osobystosti [Formation of media competence as means of influence on emotional, cognitive, and volitional development of personality]. *Baltiiskyi visnyk*, 309–329. Latviia (ukr). DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-15-0-15>

8. Zakharchuk, T. V. (2012). Systema pedahohichnykh umov zastosuvannia media osvitnikh tekhnologii u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv [System of pedagogical conditions for the use of media educational technologies in the professional training of future teachers]. *Visnyk Sev.NTU: zb. nauk. pr. Seriia: Pedahohika*, 127/2012, 115–119. Sevastopol' (ukr).